

KYTS 3.4 VI VAA ETASYA YAGNAH - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-ntṛtīyakāṇḍē chaturthaḥ praśnaḥ -
iṣṭihōmābhidhānaṃ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ haṛiḥ ōm □

vi vā ētasyā yajña ṛddhyatē yasyā haṃvirātīrichyātē sūryō dēvō dīviṣadbhya ityāḥa
br̥haṣpatīnā chaivāsyā prajāpātīnā cha yajñasya vyṛddhamapi vapatī rakṣāgṃsī vā ēta-
tpaśugṃ sāchantē yadēkadēvaṭyā ālābdhō bhūyā-nbhavātī yasyāstē haritō garbha
ityāḥa dēvaṭraivainā-ṅgamayaṭī rakṣāsāmapāhatyā ā vārtana vartayētyāḥa
[vartayētyāḥa, brahmāṇaivainā-mā] 1

brahmāṇaivainā-mā vārtayaṭī vi tē bhinadmi takarīmityāḥa yathāyajurēvaitadū-
rudraḥsō vīśvarūpa indurityāḥa prajā vai paśava indūḥ prajāyaivainā-mpaśubhi-
ssamārdhayaṭī divaṃ vai yajñasya vyṛddha-ṅgachChati pṛthivīmatīrikta-ntadyanna
śamayēdārtīmārchChē-dyajāmānō mahī dyauḥ pṛthivīchā na ī- [na iti, āḥa
dyāvāpṛthivībhyāmēva] 2

-tyāḥa dyāvāpṛthivībhyāmēva yajñasya vyṛddha-ñchātīrikta-ñcha śamayaṭī nā-
"rtīmārchChātī yajāmānō bhasmānā-'bhi samūhati svaḡākṛtyā athō anayōrvā ēṣa
garbhō-'nayōrēvainā-ndadhātī yadāvadyēdatī tadrēchayēdyannāvadyē-
tpaśōrālābdhasya nāvā dyē-tpurastānnābhyā anyadāvadyē-dupariṣṭādānya-
tpurastādvai nābhyāi [] 3

prāṇa upariṣṭādapānō yāvānēva paśustasyāvā dyatī viṣṇāvē śipiviṣṭāyā juhōṭī yadvai
yajñasyātīrichyātē yaḥ paśōrbhūmā yā puṣṭīsta-dviṣṇū-śśipiviṣṭō 'tīrikta ēvātīrikta-
ndadhātyatīriktaṣya sāntyā aṣṭāprūddhirāṇya-ndakṣiṇā-'ṣṭāpādī hyēṣā "tmā nāvamaḥ
paśōrāptyā antarakōśa uṣṇīṣēṇā-"viṣṭita-mbhavatyēvamīva hi paśurulbāmīva
charmēva māgṃsamivāsthīva yāvānēva paśustamāptvā-'vā rundhēyasyaiṣā yajñē
prāyāśchittiḥ kriyatā iṣṭvā vasīyā-nbhavati □ 4 □

(vartayatyāḥa-na iti-vai nābhyā-ulbāmīvai-kāvigṃśatiścha) (a. 1)

ā vāyō bhūṣa śuchipā upā na-ssaḥasrā-ntē nīyutō viśvavāra □ upō tē andhō
madyāmayāmi yasyā dēva dadhiṣē pūrvapēyām □ ākūtyai tvā kāmāya tvā samṛdhē
tvā kikkīṭā tē manāḥ prajāpātayē svāhā kikkīṭā tē prāṇam vāyavē svāhā kikkīṭā tē
chakṣu-ssūryāya svāhā kikkīṭā tē śrōtra-ndyāvāpṛthivībhyāg svāhā kikkīṭā tē vāchaḡm
sarāsvatyai svāhā [sarāsvatyai svāhā, tva-nturīyā] 5

tva-nturīyā vaśinī vaśā-'sī saḥṛdya-ttvā manāsā garbhā ā-'śāyat □ vaśā tvam vaśinī
gachCha dēvān-thsātyā-ssāntu yajāmānasya kāmāḥ □ ajā-'sī rayiṣṭhā pṛthivyāḡm
sīdōrdhvā-'ntarīkṣamupā tiṣṭhasva divi tē bṛhadbhāḥ □ tantu-ntanva-nrajāsō
bhānumanvīḥi jyōtiṣmataḥ paṭhō rākṣa dhiyā kṛtān □ aṇulbaṇam vāyata jōgūvāmapō
manū rbhava jaṇayā daivya-ñjanām □ manāsō havirāsi prajāpātēvarṇō gātrāṇā-ntē
gātrābhājō bhūyāsmā □ 6 □

(sarāsvatyai svāhā - manu - strayōdaśa cha) (a. 2)

imē vai saḥā-"stā-ntē vāyurvyāvā-ttē garbhāmadadhātā-ntagm sōmaḥ prajānaya-
dagnirāgrasata sa ēta-mprajāpātirāgnēya-maṣṭākāpālamapaśya-tta-nnirāvapa-
ttēnaināmaḡnēradhi nirākṛiṇā-ttasmādapyānyadēvatyāmālabhāmāna
āgnēyamaṣṭākāpāla-mpurastānnirvāpēdagnērēvaināmādhi niṣkrīyā-"lābhatē ya- [yat,
vāyurvyāvā-] 7

-dvāyurvyāvā-ttasmā-dvāyavyā yadimē garbhāmadadhātā-ntasmā-ddyāvāpṛthivyā ya-
thsōmaḥ prajānaya dagnirāgrasata tasmā dagnīṣōmīyā yadānayoṛviyatyō-rvāgavāda-
ttasmā-thsārasvatī ya-tprajāpātirāgnēradhi nirākṛiṇā-ttasmā-tprajāpatyā sā vā ēṣā
sārvadēvatyā yadajā vaśā vāyavyāmā lābhēta bhūtikāmō vāyurvai kṣēpiṣṭhā dēvatā
vāyumēva svēnā [svēnā, bhāḡadhēyēnōpā dhāvati] 8

bhāḡadhēyēnōpā dhāvati sa ēvainā-mbhūti-ṅgamayati dyāvāpṛthivyāmā lābhēta
kṛṣamāṇaḥ pratiṣṭhākāmō diva ēvāsmaī paṛjanyaō varṣati vyāsyāmōśādhayō rōhanti
samardhūkamasya śasya-mbhāvatyagnīṣōmīyāmā lābhēta yaḥ
kāmayētānnāvānānāda-ssyāmityagnināivānānamavā rundhē sōmēnānādyā-
mannāvānēvānānādō bhāvati sārasvatīmā lābhēta ya [yaḥ, īśvarō vāchō] 9

īśvarō vāchō vaditō-ssan. vācha-nnavadē-dvāḡvai sarāsvatī sarāsvatīmēva svēnā
bhāḡadhēyēnōpā dhāvati saivāsmīn. vāchā-ndadhāti prajāpatyāmā lābhēta yaḥ
kāmayētānābhijitamābhi jāyēyamitī prajāpātī-ssarvā dēvatā dēvatābhirēvā-
nābhijitamābhi jāyati vāyavyāyōpākārōti vāyōrēvaināmavāruddhyā-"lābhatā ākūtyai
tvā kāmāya tvē- [kāmāya tvā, ityāha yathāyaju-] 10

-tyāha yathāyaju-rēvaita-tkikkīṭākārā-ñjuhōti kikkīṭākārēṇa vai grāmyāḥ paśavō
ramantē prā-"raṇyāḥ pātanti ya-tkikkīṭākārā-ñjuhōti grāmyāṇā-mpaśūnā-ndhṛtyai
paryāḡnau kriyamāṇē juhōti jivāntīmēvaināḡm suvarḡam lōka-ṅgamayati tva-nturīyā
vaśinī vaśā-'sītyāha dēvatraivainā-ṅgamayati saṭyā-ssāntu yajāmānasya kāmā

ityāhaiṣa vai kāmō [vai kāmāḥ, yajāmānasya] 11

yajāmānasya yadanārta uḍṛcha-ṅgachChāṭi tasmādēvamāhā-‘jā-‘sī rayiṣṭhētyāhai
ṣvėvaināṃ lōkēṣu pratiṣṭhāpayati divi tē bṛhadbhā ityāha suvarga ēvāsmai lōkē jyōti-
rdadhāṭi tantu-ntanva-nrajāsō bhānumanvihītyāhēmānēvāsmai lōkān jyōtiṣmataḥ
karōtyanulbaṇaṃ vāyata jōgūvāmapa i- [jōgūvāmapa iti, āha yadēva] 12

-tyāha yadēva yajña ulbaṇā-ṅkriyatē tasyajvaiṣā sāntirmanurbhava janayā daivya-
ñjanamityāha māṇavyō vai prajāstā ēvā-”dyāḥ kurutē manāsō haviraṣītyāha
svagākṛtyai gātrāṇā-ntē gātrabhājō bhūyāsmetyāhā ”śiśāmēvaitāmā śāstē tasyai vā
ētasyā ekāmēvā-dēvayajanaṃ ~ṃyadālābdhāyā-mābhro [-mābhraḥ, bhavāṭi] 13

bhavāṭi yadālābdhāyāmābhra-ssyādaḥpsu vāpravēśayē-thsarvāṃ vā
prāśñīyādyadaḥpsu pravēśayēdyajñavēśāsa-ṅkūryā-thsarvāmēva
prāśñīyādindriyamēvā-”tma-ndhā-ttē sā vā ēṣā trāyāṇāmēvāvā ruddhā
samvathsarāsada-ssahasrayājino grhamēdhinasta ēvaitayā yajēra-ntēśāmēvaiṣā-”ptā
□ 14 □

**(yath - svēnā - sārasvaṭimā lābhēta yaḥ - kāmāya tvā - kāmō - ‘pa itya - bhrō
- dvichātvārigṃśachcha) (a. 3)**

chitta-ñcha chittiśchā ”kūta-ñchā-”kūtiścha vijñāta-ñcha vijñānā-ñcha manāscha
śakvāriścha darśāścha pūrṇamāśāścha bṛhachchā rathantāra-ñchā
prajāpāṭirjayānindrāya vṛṣṇē prāyāchChadugraḥ pṛtanājyēṣu tasmai viśā-
ssamānamanta sarvā-ssa ugra-ssahi havyō bābhūvādēvasurā-ssamāyātā āsanthsa
indrāḥ prajāpāṭimupā dhāva-ttasmā ētāñjayā-nprāyāchCha-ttānājuhō-ttatō vai dēvā
asūrānajayaṇ. yadajāya-ntajjayānā-ñjayatvagg spardhāmānēnaitē hōṭavyā jayātyēva
tā-mṛtānām □ 15 □

(upa - pañchāvigṃśatiścha) (a. 4)

agnirbhūtānāmadhīpaṭi-ssamā-‘vatvindrō jyēṣṭhānāṃ yamaḥ pṛthivyā
vāyuraṅtarīkṣasya sūryōdivaśchandramā nakṣātrāṇā-mbrhaṣpaṭirbrahmāṇō mitra-
ssatyānāṃ varūṇō-‘pāgṃ sāmudra-ssrōtyānāmannagṃ sāmṛjyānāmadhīpaṭi tanmā-
‘vatu sōma ośādhīnāgṃ savitā prāsavānāgṃ rudraḥ pāsūnā-ntvaṣṭā rūpāṇāṃ viṣṇuḥ
parvātānā-mmārutō gaṇānāmadhīpatayastē māvantu pitāraḥ pitāmāhāḥ parē-‘varē
tatāstatāmāhā iha mā-‘vata □ aṣmi-nbrahmānnaṣmin kṣātrē-‘syā-māśiṣyasyā-
mpūrōdhāyāmaṣmin-karmānnyā-ndēvahūtyām □ 16 □

(avarē - saptaśā cha) (a. 5)

dēvā vai yadyajñē-‘kūrvata tadasūrā akurvata tē dēvā ētānābhyātānānāpaśyaṅ-
tānābhyātānvata yaddēvānā-ṅkarmā-”sīdārdhyāta tadyadasūrāṇā-nna tadārdhyata
yēna karmaṇērthsē-ttatrā hōṭavyā rddhnōtyēva tēna karmāṇā yadvīśvē dēvā-
ssamābhāra-ntasmā-dabhyātānā vaiśvadēvāyat-prajāpāṭirjayā-nprāyāchCha-

ttasmājjayāḥ prājāpatyā [prājāpatyāḥ, ya-drāṣṭrabhṛdbhī] 17

ya-drāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā-‘dādata ta-drāṣṭrabhṛtāgm̐ rāṣṭrabhṛttva-ntē dēvā
ābhyātānairasūrānābhyātānvatā jayaīrajayan-rāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā-‘dādata yaddēvā
ābhyātānairasūrānābhyātānvatā tadābhyātānānāmabhyātānātvam̐ yajjayajayā-
ntajjayānā-ñjayātvam̐ ya-drāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā-‘dādata ta-drāṣṭrabhṛtāgm̐
rāṣṭrabhṛttva-ntatō dēvā abhāvā-nparā-‘sūrā yō bhrātṛvyavān-thsyā-thsa ētān
juhuyādabhyātānairēva bhrātṛvyānābhyātānutē jayaīrajayati rāṣṭrabhṛdbhī rāṣṭramā
dāttē bhavātyātmanā parā-‘syā bhrātṛvyō bhavati □ 18 □

(prājāpatyāḥ-sō-‘-ṣṭā dāśa cha) (a. 6)

ṛtāṣā-ḍṛtadhāmā-‘gni-rgāndharvasta-syauśadhayō-‘phsarasā ūrjō nāmā sa ida-
mbrahmā kṣātra-mpātū tā ida-mbrahmā kṣātra-mpāmtū tasmai svāhā tābhya-ssvāhā
sagmhitō viśvasāmā sūryō gandharva-stasyā marīchayō-‘phsarasā āyuvā-ssuṣumna-
ssūryā raśmi-śchāndramā gandharva-stasyā nakṣātrāṇya-phsarasō bēkurāyōbhujyu-
ssūparṇō yajñō gāndharva-stasyā dakṣiṇā apsarasā stavāḥ prajāpati-rviśvakārmā
manō [manāḥ, gāndharvastasyā-rkhsāmānyā-phsarasō] 19

gandharvastasyā-rkhsāmānyā-phsarasō vahnāyaiṣirō viśvavyāchā vātō gandharva-
stasyā-”pō ‘phsarasō mudābhuvānasya patē yasyāta uparī grhā iha chā □ sa nō
rāsvājyānigṃ rāyaspōṣagṃ svīryagṃ samvathsarīṇāḡ svāstim □
paramēṣṭhyadhīpati-rmṛtyu-rgāndharva-stasyā viśvāmapsarasō bhuvā-ssukṣītiḥ-
subhūti-rbhadraḡr-thsuvārvā-nparjanyō gandharva-stasyā vidyutō ‘phsarasō ruchō
dūrē hēti-ramṛḡayō [dūrē hēti-ramṛḡayah, mṛtyurgāndharva-stasyā] 20

mṛtyurgāndharva-stasyā prajā āphsarasō bhīruvāścharūḥ kṛpaṇa kāśī kāmō
gandharva-stasyādhayō ‘phsarasā-śśōchayāntīrnāmā sa ida-mbrahmā kṣātra-mpātā tā
ida-mbrahmā kṣātra-mpāmtū tasmai svāhā tābhya-ssvāhā sa nō bhuvanasya patē
yasyāta uparī grhā iha chā □ ūru brahmāṇē-‘smāi kṣātrāyā mahi śarmā yachCha □ 21
□

(manō - ‘mṛḡayah - ṣaṭchātvarīgṃśachcha) (a. 7)

rāṣṭrakāmāya hōtavyā rāṣṭram̐ vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭrēṇaivāsmaī rāṣṭramavā rundhē
rāṣṭramēva bhāvatyātmanē hōtavyā rāṣṭram̐ vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭra-mprajā rāṣṭra-
mpāśavō rāṣṭram̐ yachChrēṣṭhō bhavāti rāṣṭrēṇaiva rāṣṭramavā rundhē vasiṣṭha-
ssamānānā-mbhavāti grāmākāmāya hōtavyā rāṣṭram̐ vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭragṃ sājātā
rāṣṭrēṇaivāsmaī rāṣṭragṃ sājātānavā rundhē grā- [rundhē grāmī, ēva
bhāvatyadhīdēvānē] 22

-myēva bhāvatyadhīdēvānē juhōtyadhīdēvāna ēvāsmaī sājātānavā rundhē ta
ēnamavāruddhā upā tiṣṭhantē rathamūka oḡāskāmasya hōtavyā oḡō vai rāṣṭrabhṛta
oḡō rathā oḡāsāivāsmā oḡō-‘vā rundha oḡāsvyēva bhavāti yō rāṣṭrādapābhūta-ssyā-

ttasmai hōṭavyā yāvāntō-‘syā rathā-ssyustā-nbrūyā-dyundhvamiti rāṣṭramēvā-‘smai
yuna- [rāṣṭramēvā-‘smai yunakti, āhūtayō vā] 23

-ktyāhūtayō vā ētasyākLiptā yasyā rāṣṭra-nna kalpatē svarathasya dakṣiṇa-ñchakra-
mpravr̥hyā nāḍimābhi juhuyādāhūtirēvāsyā kalpayati tā āsyā kalpāmānā rāṣṭramanū
kalpatē saṅgrāmē samyāttē hōṭavyā rāṣṭraṃ vai rāṣṭrabhṛtō rāṣṭrē khalu vā ētē
vyāyāchChantē yē saṅgrāmagṃ saṃ yanti yasyā pūrvāsyā juhvati sa ēva bhavati
jayati tagṃ sāgrāmma-mmāmdhuka iddhmō [iddhmaḥ, bhavatyāngārā] 24

bhavatyāngārā ēva pratīvēṣṭāmānā amitraṅāmasya sēnā-mpratīvēṣṭayanti ya
unmādyē-ttasmai hōṭavyā gandharvāphsarasō vā ētamunmādayanti ya unmādyātyētē
khalu vai gāndharvāphsarasō yadrāṣṭrabhṛtastasmai svāhā tābhya-ssvāhēti juhōti
tēnāivaināmChamayati naiyāgrōdha audūmbara āśvātthaḥ plākṣa itiddhmō
bhavatyētē vai gāndharvāphsarasā-ṅgrhā-ssva ēvainā- [ēvaināḥ, āyatānē] 25

-nāyatānē śamayatyabhīcharātā pratilōmagṃ hōṭavyāḥ prāṇānevāsyā pratīchaḥ prati
yanti ta-ntatō yēna kēna cha str̥ṇutē svakṛta iriṇē juhōti pradare vaiṭadvā āsyai nir-
ṛtigṛhīta-nnir-ṛtigṛhīta ēvainā-nnir-ṛtyā grāhayati yadvāchaḥ krūra-ntēna vaśā-ṭkarōti
vācha ēvainā-nkrūrēṇa pravṛschati tājagārtimārchChati yasyā kāmayētānnādyā-
[kāmayētānnādyām, ā dādīyēti] 26

-mā dādīyēti tasyā sabhāyāmuttānō nipadya bhuvānasya patā itī tr̥ṇāni sa-ṅgr̥h̥ṇīyā-
tprajāpātīrvai bhuvānasya patīḥ prajāpātinaivāsyānnādyāmā datta idamaḥamaṃmuṣyā
”muṣyāyaṇasyānnādyagṃ harāmītyāḥānnādyāmēvāsyā harati ṣaḍbhirhāraṭi ṣaḍvā
ṛtavāḥ prajāpātinaivāsyā-nnādyāmādayartavō ‘smā anu prayāchChanti
[prayāchChanti, yō jyēṣṭhabāndhu-] 27

yō jyēṣṭhabāndhu-rapā bhūta-ssyā-ttaggsthālē-‘vaśāyyā brahmaudāna-ñchatū-
śśarāva-mpaktvā tasmai hōṭavyā vaśmaḥ vai rāṣṭrabhṛtō vaśmaḥ sthalaṃ
vaśmānaivaināṃ vaśmā samānānā-ṅgamayati chatū-śśarāvō bhavati diḥsvēva
pratītiṣṭhati kṣīrē bhavati ruchāmēvāsmi-ndadhātyuddhāraṭi śṛtatvāyā sarpiṣvā-
nbhavati mēddhyātvāyā chatvārā ārṣēyāḥ prā-‘śñānti diśāmēva jyōtiṣi juhōti □ 28 □

**(grāmī - yunakti - dhmaḥ - sva ēvainā - nannādyām - ~myachChantyē -
kāna pāñchāśachā) (a. 8)**

dēvikā nivārpē-tprajākāmāśChandāgṃsi vai dēvikāśChandāgṃsīva khalu vai
prajāśChandōbhirēvāsmāi prajāḥ prajānayati prathama-ndhātārā-ñkarōti mithunī ēva
tēnā karōtyanvēvāsmā anumatirmanyatē rātē rākā pra sinivālī jānayati prajāsvēva
prajātāsu kuhvā vāchā-ndadhātyētā ēva nivārpē-tpraśukāmāśChandāgṃsi vai
dēvikāśChandāgṃsī- [dēvikāśChandāgṃsi, iṣvā khalu vai] 29

-va khalu vai paśavaśChandōbhirēvāsmāi paśū-nprajānayatī prathama-ndhātārā-
ñkarōti praiva tēnā vāpayatyānvēvāsmā anumatirmanyatē rātē rākā pra sinivālī
jānayatī paśūnēva prajātān kuhvā pratiṣṭhāpayatyētā ēva nirvāpē-
dgrāmākāmaśChandāgṃsī vai dēvikāśChandāgṃsī va khalu vai
grāmaśChandōbhirēvāsmāi grāma- [grāmām, avā rundhē] 30

-mavā rundhē maddhyaṭō dhātārā-ñkarōti maddhyaṭa ēvainā-ñgrāmāsya dadhātyētā
ēva nirvāpējyōgāmayāvī Chandāgṃsī vai dēvikāśChandāgṃsī khalu vā ētamābhi
mānyantē yasya jyōgāmayāti Chandōbhirēvainā-magaḍa-ñkarōti maddhyaṭō dhātārā-
ñkarōti maddhyaṭō vā ētasyākLiptaṃ yasya jyōgāmayāti maddhyaṭa ēvāsya tēnā
kalpayatyētā ēva ni- [ēva niḥ, vapēdyam yajñō] 31

-rvāpēdyam yajñō nōpaṇamēchChandāgṃsī vai dēvikāśChandāgṃsī khalu vā ēta-
nnōpā namanti yaṃ yajñō nōpaṇamāti prathama-ndhātārā-ñkarōti mukhaṭa ēvāsmāi
Chandāgṃsī dadhātyupaīnam yajñō nāmatyētā ēva nivārpēdijānaśChandāgṃsī vai
dēvikā yātayāmānīva khalu vā ētasya Chandāgṃsī ya tījāna ūttama-ndhātārā-ñkarō-
[ūttama-ndhātārā-ñkarōti, upariṣṭādēvāsmāi] 32

-tyupariṣṭādēvāsmāi Chandāgṃsīyātayāmānyavā rundhā upaīnamuttārō yajñō
nāmatyētā ēva nivārpēdya-mmēdhā nōpaṇamēchChandāgṃsī vai dēvikāśChandāgṃsī
khalu vā ēta-
nnōpā namanti ya-mmēdhā nōpaṇamāti prathama-ndhātārā-ñkarōti
mukhaṭa ēvāsmāi Chandāgṃsī dadhātyupaīna-mmēdhā nāmatyētā ēva nivārpē-
[nivārpēt, rukkāmaśChandāgṃsī vai] 33

-drukkāmaśChandāgṃsī vai dēvikāśChandāgṃsīva khalu vai ruk Chandōbhirēvāsmī-
nruchā-ndadhātīkṣīrē bhāvanti ruchāmēvāsmī-ndadhāti maddhyaṭō dhātārā-ñkarōti
maddhyaṭa ēvainagṃ ruchō dādhatīgāyatrī vā anumatīṣṭugrākā jagātī
sinivālyānuṣṭup kuḥūrdhātā vāṣaṭkārah pūrvapakṣō rākā-‘pārapakṣaḥ kuḥūrāmāvāsyā
sinivālyā paūrṇamāsyānūmatīśchandramā dhātā-‘ṣṭau [] 34

vasāvō-‘ṣṭākṣārā gāyātryēkādaśa ruḍrā ēkādaśākṣārā triṣṭub dvādāśā-”dityā
dvādāśākṣārā jagātī prajāpātiranuṣṭub dhātā vāṣaṭkāra ētadvai dēvikā-ssarvāṇi cha
Chandāgṃsī sarvāścha dēvatā vāṣaṭkārastā ya-thsaha sarvā nīrvāpēdīśvarā ēna-
mpraḍahō dvē prāthamē nīrupyā dhātustṛtīya-
nnivārpē-ttathō ēvōttārē nivārpē-
ttathāina-
nna pradāhantya thō yasmāi kāmāya nīrupyantē tamēvā-”bhīrupā-”pnōti □
35 □

**(paśukāmaśChandāgṃsī vai dēvikāśChandāgṃsī-grāmām-kalpayatyētā ēva
ni-rūttamandhātārā-ñkarōti - mēdhā nāmatyētā ēva nirvāpē - daṣṭau -
dāhanti - navā cha) (a. 9)**

*(dēvikāḥ prajākāmō mithuṇī paśukāmaḥ praiva grāmākāmō jyōgāmayāvī yaṃ yajñō ya
tījānō ya-mmēdhā rukkāmō-‘ṣṭau □ dēvikā bhavanti dadhati rāṣṭrakāmāya bhavati
dadhāti □)*

vāstōṣpatē prati jānī hyasmān-thsvāvēśō ānamīvō bhāvānaḥ □ ya-ttvēmāhē
pratitannō juṣasva śannā ēdhi dvīpadē śāñchatuṣpadē □ vāstōṣpatē śagmayā sagm
sadātē sakṣīmahi raṇvayā gātumatyā □ āvaḥ, kṣēmā uta yōgē varānno yūya-mpāta
svastibhi-ssadānaḥ □ ya-thsāya-mprātaragniḥotra-ñjuhōtyāhutīṣṭākā ēva tā upā
dhattē [tā upā dhattē, yajāmānō-‘hōrātrāṇi] 36

yajāmānō-‘hōrātrāṇi vā ētasyēṣṭākā ya āhitāgnīrya-thsāya-
mprātarjuhōtyāhōrātrāṇyēvā ”ptvēṣṭākāḥ kṛtvōpā dhattē daśā samānatrā juhōti
daśākṣarā vīrā-dvīrājāmēvā-”ptvēṣṭākā-ñkṛtvōpā dhattē-‘thō vīrāyēva yajñamāpnōti
chityāśchityō-‘sya bhavati tasmādyatra daśōṣitvā prayāti ta-dyājñavāstvavāstvēva
tadya-ttatō-‘rvāchīnagm [tadya-ttatō-‘rvāchīnām, ruḍraḥ khalu vai] 37

ruḍraḥ khalu vai vāstōṣpatiryadahūtivā vāstōṣpatīyā-mprayāyā-drudra ēna-mbhūtvā-
‘gnirānūtthāyā hanyādvāstōṣpatīyā-ñjuhōti bhāgadhēyēnainagnm śamayati nā-
”rtīmārchaḥChāti yajāmānō yadyuktē juhuyādyathā prayātē vāstāvāhūti-ñjuhōti tādr̥gēva
tadyadayuktē juhuyādyathā kṣēma āhūti-ñjuhōti tādr̥gēva tadahūtamasya
vāstōṣpatīyagḡ syā- [syāt, dakṣiṇō] 38

-ddakṣiṇō yuktō bhavati saṇyō-‘yuktō-‘thā vāstōṣpatīyā-ñjuhōtyubhayāmēvā-
krapārvargamēvainagnm śamayati yadēkāyā juhuyāddārvihōma-ñkūryā-tpurō-
‘nuvākyā mañūchyā yājyāyā juhōti sadēvatvāyā yaddhūta ādaddhyā-drudra-
nḡr̥hānānvārōhayē-dyadāvākṣāṇānyasā-mprakṣāpya prayāyādyathā yajñavēśasam vā-
”dahānaḥ vā tādr̥gēva tadāyantē yōnir-ṛtviya ityaraṇyō-ssamārōhaya- [ityaraṇyō-
ssamārōhayati, ēsa vā] 39

-tyēṣa vā agnēryōṇi-ssva ēvainaḥ yōnau samārōhayatyathō khalvāhuryadaraṇyō-
ssamārūḍhō naśyēdudāsyāgni-ssīdē-tpunarādhēyā-ssyāditi yā tē agnē yajñiyā
tanūstayēhyā rōhētyātman-thsamārōhayatē yajāmānō vā agnēryōṇi-ssvāyāmēvainaḥ
yōnyāgnm samārōhayatē □ 40 □

(dhattē-‘rvāchīnagḡ -syā-thsamārōhayati -pañchāchatvārigmśachcha) (a. 10)

tvamāgnē br̥hadvayō dadhāsi dēva dāśuṣē □ kavirḡrhapātiryuvā □
havyāvāḍagnirajarāḥ pitā nō vibhurvibhāvā sudr̥śīkō aśmē □ sugār̥hapatyā-ssamiṣō
didīhyasmādriyākṣa-mmimīhi śravāgḡsi □ tva-ñchā sōma nō vaśō jīvātu-nna
mārāmāhē □ priyastōtrō vanaṣpatih □ brahmā dēvānā-mpadaṇīḥ kāvīnāmṣirviprāṇā-
mmahiṣō mṛgāṇām □ śyēnō ḡddhrāṇāḡ svadhiti rvanānāgm sōmah [sōmah,
pavitramatyēti] 41

pavitramatyēti rēbhann □ ā viśvadēvaḡm satpātigḡm sūktairadyā vṛṇīmahē □
satyasāvagḡm savītārām □ āśatyēnā rajāsā vartāmānō nivēśayānnaḡmṛta-mmartyāñcha
□ hiraṇyayēna savītā rathēnā-” dēvōyāti bhuvānā vīpaśyann □ yathā nō adītiḥ kara-
tpaśvē nṛbhyō yathā gavē □ yathā tōkāyā ruḍriyām □ mā nāstōkē tanāyē mā na

āyúṣi mā nō gōṣu mā [] 42

nō aśvéṣu rīriṣaḥ □ vīrā-nmānō rudra bhāmītō vādhīrḥaviṣmāntō namāsā vidhēma tē
□ udaprutō na vayō rakṣāmāṇā vāvādatō abhriyāsyeva ghōṣāḥ □ girībhrajō nōrmayō
madāntō bṛhaṣpatimābhyārkā ānāvann □ haḡṃsairīva sakhībhīrvāvādadbhiraśmaṇ-
mayāñi nahānā vyasyann □ bṛhaṣpatīrabhīkanīkradādgā ūta prāstaūduchchā vīdvāgṃ
āgāyat □ ēndrā sāṇasigṃ ṛayigṃ [ṛayim, sajītvānagṃ sadāsahām □] 43

sajītvānagṃ sadāsahām □ varṣiṣṭhamūtayē bhara □ pra sāsāhiṣē puruhūta śatrūn
jyēṣṭhāstē śuśmā jha rātirāstu □ indrā-” bhāra dakṣiṇēnā vasūñi paṭi-ssindhūnāmasi
rēvatīnām □ tvagṃ sūtasyā pītayē sadyō vṛddhō ājāyathāḥ □ indra jyaiṣṭhyāya
sukratō □ bhuvāstvaminḍra brahmāṇā mahā-nbhuvō viśvéṣu savānēṣu yajñiyāḥ □
bhuvō nṛgśchyaṭnō viśvāsmi-nbharē jyēṣṭhāścha mantrō [mantrāḥ, viśvacharṣaṇē □]
44

viśvacharṣaṇē □ mītrasyā charṣaṇīdhṛta-śśravō dēvasyā sāṇasim □
ṣaṭya-ñchītra śrāvastamam □ mītrō janān yātayati prajāna-nmītrō dādhāra
pṛthivīmūta dyām □ mītraḥ kṛṣṭīranīmiṣā-’bhi chāṣṭē ṣaṭyāyā havya-nghṛtavā-
dvidhēma □ prasamītra martō astu prayāsvāñ. yastā ādityā śikṣāti vrātēnā □ na
hānyatē na jīyatē tvōtō naināmagṃhō aśñōtyantītō na dūrāt □ ya- [yat, chīddhi tē
viśō] 45

-chchīddhi tē viśō yathā pradēva varuṇa vrātam □ mīnīmasi dyavidyavi □ ya-
tkiñchēdam varuṇa daivyē janē-’bhidrōha-mmānuṣyāścharāmasi □ achīttīya-ttava
dharmā yuyōpimamā nāstasmā dēnāsō dēva rīriṣaḥ □ kīṭavāsō yadri rīpurna dīvi
yadvā ghā ṣaṭya mūtayanna vīdma □ sarvā tā viṣyā śīthirē vā dēvāthā tē syāma
varuṇa priyāsāḥ □ 46 □

(sōmō-gōṣu mā- ṛayim - mantrō -ya-chChīthīrā-ṣaṭta chā) (a. 11)

*(vi vā ētasyā - ”vāyō - imē vai - chīttañchā - ’gnīrbhūtānām - dēvā vā abhyātānā -
nṛtāśād - rāṣṭrakāmāya - dēvikā - vāstōṣpatē - tvamāgnē bṛha - dēkādaśa)*

*(vi vā ētasyē - tyāha - mṛtyurgāndharvō - ’vā rundhē maddhyāta - stvamāgnē bṛhath
- ṣaṭchātvarīgṃśat)*

(vi vā ētasyā, priyāsāḥ)

□ harīḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyā-nṛṭīyakāṇḍē chaturthaḥ praśna-ssamāptaḥ □